

ganste Lov til at være saa lemsældig overfor Statens Eghednere, thi det er at tage fra den Ene og give til den Anden. — Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgfreds (Kjær) var endnu radikalere end det ærede Medlem fra Sorø (Alberti). Han udtalte nemlig, at han helst vilde have Folketirken rent affattet. Han sagde: „Saa, jeg vil gaa et Skridt videre, det skulde glæde mig, om vi fuldstændig kunde affatte Folketirken. Jeg ser nemlig ingen naturlig Grund til at opretholde den, lad det være hver Enkeltis Sag, hvor han vil søge sin Sjælesorg, der skete saamænd ingen Nytte for det. Jeg antyder blot, at, hvis mit Forslag skulde finde Støtte, saa at der var Udset til at føre det igjennem, kunde vi fuldstændig undvære det hele Apparat — og det var jo det Uleghelbigste — det kunde opnaas blot ved at skrive een, høist to Paragrafer.“ Saa, det var jo meget nemt paa den Maade at komme ud over alle Vanskeligheder. Det ærede Medlem tror om sig selv, at han er en Demokrat. Han vil tillade mig at tro, at den folkekirkelige Ordning, som vi have for Oieblikket, er langt mere demokratisk end den Ordning, som han foreslaar. Hvad fører nemlig den nuværende folkekirkelige Ordning med sig? Den fører med sig, at der ikke er en eneste Mand eller Kvinde, der sætter Pris paa Sjælesorg, uden at de kunne sige: Jeg har min egen Præst, der er en Præst, som jeg altid kan henvende mig til, som skal komme til mig, naar jeg er syg, og begjærer, at han skal komme; jeg har gjennem denne min egen Præst Udgang til alle Kirkens Gøder. Se, det er demokratisk at stille Alle uden Hensyn til, om de ere fattige eller rige, saaledes at de kunne faae Udgang til alle Kirkens Gøder. Men dersom den Ordning blev gjennemført, som det ærede Medlem foreslaar, kunde der blive mange Egne i Landet, hvor der ikke var Præster, hvor de, der satte Pris paa at have en Præst, ikke havde Naad til at lønne en saadan, og der kunde være andre Egne i Landet, hvor der vel var Præster, men kun saadanne Præster, som de Rige satte Pris paa, thi det var kun dem, der havde Naad til at lønne dem. Det tror jeg ikke, at man let skal kunne bortrasionnere. Det ærede Medlem fandt min Beregning over Jordlodden besynderlig. Jeg siger, hvad jeg sagde iforgaars, at en Præst har større Udgifter ved at drive en saadan Jordlod end en Mand, der selv kan gaa og arbejde med. Det tror jeg ikke kan bestrides. Og jeg siger endvidere, at en Præst, der ikke er opdragen ved Landvæsenet og ikke forstaar sig meget derpaa, ikke kan bringe saa Meget ud af en saadan Jordlod som den Mand, der er opdragen ved Landvæsenet og forstaar sig derpaa. Dette kan heller ikke bestrides. Dersom det ærede Medlem nu vil sammenslægge disse to Summer, den, der betegner Præstens Merudgift, og den, der betegner hans Mindreindtægt, saa vil han komme til et ikke saa lille Beløb, og saa skal det

nok vise sig, at min Beregning ikke har været saa ganske forkert. Det ærede Medlem fandt min Beregning besynderlig. Saa, han har en vis Udbøielighed til at finde Alt det, han ikke synes om, besynderligt. Snart bruger han dette Udtryk, snart „forbauses“ han. Naar han staar overfor en Udtalelse, som han ikke synes om, men som han ikke kan gjendrive, saa forbauses han. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde forbauses lidt mindre og tænke lidt mere, før han talte; det vilde gavne hans Stilling og gavne Forhandlingen her i Salen. Min Opfattelse af Jordlodden er, for at jeg skal præcisere den nærmere, denne: Dersom man vil give en Præst en større Jordlod, for Exempel af en almindelig Gaards Størrelse, saa kan man beregne den til Indtægt for Præsten, thi, kan han ikke drive den med Fordel, saa kan han bortforpagte den. Men vil man ikke give ham en større Jordlod end den, der er foreslaet i Lovforslaget, saa kan man ikke med Rette beregne den til Indtægt for Præsten, thi i Neglen vil han ikke kunne faae en saadan Jordlod bortforpagtet og ikke heller selv kunne drive den med Fordel. Det ærede Medlem havde med Hensyn til Præstens Befordring paa Embedsvegne to Ønsker. Jeg vil betegne dem som hans næstkjæreste og hans fjæreste Ønske. Hans næstkjæreste Ønske var, at Præsten skulde høre i Enspænder. Jeg vil dertil sige, at en Enspænderbefordring faar han dog ikke saa aldeles frit. Der skal holdes Karl, som skal lønnes og kostes, der skal anstafes Vogn og Seletøj, og det skal holdes i Orden, og der skal kjøbes en Hest, som skal fodres med Havre, Hø og Haffelse, og naar Alt det sammenregnes, bliver det ikke et saa lille Beløb. Men hvad nu hans fjæreste Ønske angaar, at Præsterne skulle bruge Apostlenes Heste, saa vil jeg dertil sige, at det kunde i Længden blive kostbart for Staten. Jeg vil bede det ærede Medlem om dog endelig een Gang i sit Liv at tænke en Tante tilende. Hvad bliver Følgen af, at Præsterne skulle være henviste til at bruge Apostlenes Heste? Saa, Følgen bliver, som det ærede Medlem jo ogsaa hentydede til, at, naar de blive lidt tilaars, og Venene blive lidt stive, maa de affediges, saa due de ikke længer til at være Præst, sagde han. Jeg tror nu, at en ældre Præst, selv om Venene ere lidt stive, godt kan være en udmærket Præst; jeg holder paa de ældre Præster, jeg tror, at det gaar med Præster, der ere, som de skulle være, paa samme Maade som med Vinen, der bliver gammel: den arges ikke, men bedres med Aarene. Men dersom Præsterne, saa snart Venene bleve lidt stive, skulde tage deres Afked, vilde Pensionsbeløbet til dem blive saa stort, at jeg er overbevist om, at Præsterne rundt omkring i Landet for den Sum vilde kunne holde sig de brillanteste Civipager og vælgte Blodsheste. — Det ærede Medlem for Viborg